

CONVENTION ON WETLANDS

(Ramsar, Iran, 1971)

ÚMLUVA O MOKŘADECH MAJÍCÍCH MEZINÁRODNÍ VÝZNAM PŘEDEVŠÍM JAKO BIOTOPY VODNÍHO PTACTVA

www.ramsar.org

Co jsou mokřady?

Mokřady jsou definovány jako území bažin, slatin, rašelinišť, území pokrytá vodou, přirozená i uměle vytvořená, trvalá či dočasná, s vodou stojatou či tekoucí, sladkou, brakickou či slanou, včetně území moří, jejichž hloubka za odlivu nepřesahuje šest metrů.

Co je Úmluva o mokřadech?

Úmluva o mokřadech majících mezinárodní význam především jako biotopy vodního ptactva (*Convention on Wetlands of International Importance Especially as Waterfowl Habitat*) je jednou z nejvýznamnějších mezinárodních úmluv v oblasti ochrany přírody. Zároveň se jedná o jedinou úmluvu chránící určitý typ biotopu. Z původního zaměření na ochranu mokřadů významných z hlediska vodního ptactva se po určité době dospělo k současnému stavu, kdy se prostřednictvím této Úmluvy zajišťuje celosvětová ochrana a rozumné užívání všech typů mokřadů.

Kdy a kde a proč byla Úmluva sjednána, kde je sídlo sekretariátu?

Vznik Úmluvy zaměřené na ochranu mokřadů byl iniciován alarmujícími změnami v druhovém i početním zastoupení vodních ptáků, zaznamenanými v souvislosti se změnami a úbytkem mokřadů. Myšlenka nutnosti ustanovení mezinárodní úmluvy zazněla v r. 1962 na první mezinárodní konferenci o mokřadech.

Úmluva byla prvními 18 státy podepsána v r. 1971 v iránském městě Ramsar (odtud zkrácený název „Ramsarská úmluva“) a v platnost vstoupila v r. 1975. Česká republika je smluvní stranou Ramsarské úmluvy od r. 1990. K 31. 10. 2006 má Ramsarská úmluva celkem 153 smluvních stran. Sekretariát sídlí ve švýcarském Glandu.

Jaké jsou povinnosti smluvních stran Úmluvy?

Každá smluvní strana Ramsarské úmluvy je povinna zařadit alespoň jeden ze svých mokřadů na „Seznam mokřadů mezinárodního významu“ (tzv. *List of Wetlands of International Importance*), který vede sekretariát Úmluvy a zajistit adekvátní ochranu a rozumné užívání mokřadů na svém území.

Do seznamu jsou zařazovány mokřady splňující poměrně přísná kritéria mezinárodního významu pro vodní ptactvo a mezinárodního významu z hlediska ekologie, botaniky, zoologie, limnologie nebo hydrologie. Seznam v současné době čítá cca 1700 mokřadů celého světa o celkové rozloze asi 150 mil ha. Česká republika má na seznamu zapsáno celkem 12 mokřadů (viz tabulka).

Které mokřady České republiky jsou zapsány na Seznam mokřadů mezinárodního významu?

RS 1	Šumavská rašeliniště	(10 225 ha)	RS 7	Krkonošská rašeliniště	(209 ha)
RS 2	Třeboňské rybníky	(9 710 ha)	RS 8	Třeboňská rašeliniště	(1 051 ha)
RS 3	Břehyně a Novozámecký rybník	(1 349 ha)	RS 9	Mokřady dolního Podýjí	(11 525 ha)
RS 4	Lednické rybníky	(691 ha)	RS 10	Mokřady Liběchovky a Pšovky	(361 ha)
RS 5	Litovelské Pomoraví	(6 194 ha)	RS 11	Podzemní Punkva	(1 571 ha)
RS 6	Poodří	(4 427 ha)	RS 12	Krušnohorská rašeliniště	(11 224 ha)

V rámci Ramsarské úmluvy je veden také „Seznam ohrožených mokřadů“. Jedná se o přehled mokřadů mezinárodního významu, v nichž došlo, dochází, nebo může dojít z nejrůznějších důvodů ke změnám jejich ekologického charakteru a tím k jejich ohrožení, případně zničení. Smluvní strana pak ve spolupráci s odborníky, vědci i politiky hledá vhodné řešení nastalé situace.

Dalším úkolem smluvních stran je rozvoj mezinárodní spolupráce v oblasti výzkumu, monitoringu a ochrany mokřadů a také osvětová činnost zaměřená na úlohu, fungování a význam mokřadů.

Kdo odpovídá za naplňování Ramsarské úmluvy v ČR?

V České republice zodpovídá za naplňování Ramsarské úmluvy Ministerstvo životního prostředí, kontaktním místem je odbor mezinárodní ochrany biodiverzity. Funkci poradního orgánu ve věcech ochrany mokřadů vykonává Český ramsarský výbor, který je složen ze zástupců Ministerstva životního prostředí, pracovníků Agentury ochrany přírody ČR, pracovníků vědeckých a výzkumných pracovišť a zástupců nevládních organizací. Při řešení vědeckých otázek Úmluvy využívá Český ramsarský výbor Expertní skupinu, jejímiž členy jsou odborní pracovníci, kvalifikovaní v ochraně mokřadů a vodního ptactva. Členy Expertní skupiny jsou rovněž garanti jednotlivých mokřadů mezinárodního významu ČR.

Jaké jsou orgány Ramsarské úmluvy?

Orgány Ramsarské úmluvy jsou:

- Zasedání konference smluvních stran, která se konají v tříletém cyklu
- Stálý výbor
- Výbor pro vědecko-technické otázky (STRP)
- Sekretariát

Kde najít informace?

<http://www.ramsar.org>

<http://www.env.cz>

<http://www.wetlands.org>

Oficiální stránky Ramsarské úmluvy

Oficiální stránky Ministerstva životního prostředí

Oficiální stránky organizace Wetlands International

